

її сформованості в студентів. Професійна спрямованість характеризується стійкістю (нестійкістю), домінуванням соціальних або вузькоособистісних мотивів, далекою чи близькою перспективою життєдіяльності.

Позитивні зміни в змісті професійної спрямованості студента виявляються в зміцненні мотивів, пов'язаних із майбутньою професією (прагнення добре виконувати свої ділові обов'язки, демонструвати себе знаючим і вмілим фахівцем); у зростанні рівня домагань стосовно успішного розв'язання складних навчальних завдань; у посиленні почуття відповідальності, бажанні добитися успіхів у професійній кар'єрі тощо. Суттєві зміни відбуваються в структурі самосвідомості студента, у рівні його самооцінки та в ставленні до себе. У студентів формується система ціннісних орієнтацій, які пов'язані з професійною діяльністю. Цінність – усвідомлення і прийняття студентом сенсу своєї професійної діяльності.

*Руженський М. М., к.е.н.,
доцент кафедри політичної економії*

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ЯК СКЛАДОВА СТУДЕНТОЦЕНТРИЧНОЇ ПАРАДИГМИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Соціально-економічні процеси в сучасному суспільстві значною мірою актуалізують питання якісної трансформації вищої освіти. Це пов'язано з тим, що постіндустріальний етап еволюції людства на основі економіки знань можливий лише в умовах інвестиційно-інноваційної моделі економічного зростання, для реалізації якого потрібні висококваліфіковані фахівці. За таких умов значно зростає необхідність підвищення якості вітчизняної вищої освіти та освітніх послуг. Остання є основною передумовою розвитку та самореалізації кожної людини, фундаментом формування конкурентоздатного людського капіталу, що відповідає потребам постіндустріальної економіки. В умовах України це сприяє посиленню конкурентоздатності її економіки та інтеграції в глобалізований світовий ринок. Процеси трансформації вітчизняної економіки повинні будуватися на принципах цінності кожної людини, людино центризмі що в царині вищої освіти має знайти своє втілення в студентоцентричному підході до організації навчально-виховного процесу.

Одним із складових елементів студентоцентричної освіти є компетентнісний підхід, що завдяки індивідуалізації освітніх підходів дає можливість самореалізації творчого потенціалу студентів і створює можливості для підготовки компетентного, висококваліфікованого, ініціативного та гнучкого фахівця, здатного приймати рішення, вирішувати завдання та досягати мети навіть у нестабільних, форсмажорних ситуаціях.

Компетентнісний підхід у вищій освіті передбачає перехід від інформації як предмету запам'ятовування до школи мислення, дії та розвитку здібностей особистості. Він забезпечує визначення повнішого, особистісно та соціально інтегрованішого результату освіти. Це значною мірою має обумовити здатність особистості до оволодіння вміннями працювати в нових умовах, до прагнення навчитися жити разом з іншими в умовах невизначеності, полікультурності, ефективно і морально справлятися зі своїми життєвими проблемами [1, с. 6].

Визначальною рисою компетентнісного підходу є його спрямованість, на формування ініціативної, творчої, освіченої особистості шляхом самоорганізації, самореалізації та саморозвитку особи. Такий підхід є суб'єктно-орієнтованим, значною мірою надпредметним і спрямованим не тільки на вивчення програмних дисциплін, а й на самопізнання, самоорганізацію, усвідомлення бажання та уміння вчитися, працювати на формування власного майбутнього. Результатом компетентнісного підходу має стати набуття студентами певних компетентностей, складовими яких є знання, що потрібно знаходити та використовувати у своїй майбутній фаховій діяльності, а не певний обсяг засвоєної сталої інформації. Водночас він передбачає розуміння того, в який спосіб можна здобувати потрібні знання та яким чином їх використовувати в конкретній ситуації та подальшій професійній діяльності. Це є передумовою формування особистості професіонала, якому притаманні певні характеристики. Перш за все він є людиною інноваційною, креативною, здатною до безперервного навчання, вмотивованою до професійного і особистого вдосконалення з урахуванням власних здібностей, нахилів, можливостей та інтересів, залученою у фахові та соціальні комунікації, має певні сформовані людські, моральні, громадянські та професійні якості.

Література

1. Драч І.І. Компетентнісний підхід у підготовці магістрантів з педагогіки вищої школи. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://lib.iitta.gov.ua/6786/1/Стаття_І.І.Драч.pdf